

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicoꝝ Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

IX. Assertio capitis præcedentis testimonio B. Augusti confirmatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

na deſiderat, atque optat cum videre, promittens, ſe poſſe huius mundi omnes contemnere cupiditates, atque illecebras, ſi aliquando ex eius ore Dei verbum audire meruiſſet. Quod cum ad ſe ſideli fuiſſet relatione delatum, liberare animam cupiens ad huius vita periculum, morteꝝ, eterna, ad memoriam vitæ, atque conſeſſum venit Ciuitatem, & hominem viſum allocutus ſi equentium, atque exhortatus eſt, quantum Deum donabat, ut quod vouerat, redderet. Haec ſe ille facturum de die in diem pollicebatur, nec tamen in eius tunc hoc impleret præſentia, ſed vacare vtrique, & inane eſſe non potuit, quod per tale vix mundum in honore, vultu domino, ad omne apud bonum paratum in omni loco diuina gerebat providentia. Eodem itaque tempore in Eccleſia Hipponenſi caſiblica Valerius Sanctus Episcopatum gerebat, qui cum ſtagitante Eccleſiaſtica neceſſitate de providendo, & ordinando preſbytero Ciuitati plebem Dei alloqueretur, & exhortaretur, iam ſcienter Carthagini S. Auguſtini propoſitum, & doctrinam, manu inietta, quantum & idem in populo ſecurus, & ignarus, quid futurum eſſet, aſſabat. Solebat autem laicus, ut nobis dicebat ab eum tantum Eccleſiæ, que non haberent Episcopos, ſuam abſtinere præſentiam, Romæ tenuerunt, & ut in talibus conſuetum eſt, Episcopos ordinandum inuenerunt &c. Hæc Poſſidius cap. 3. & 4. in quibus ſummatim omnes res geſtas eiuſdem Auguſtini perſtringens à ſuo reditu in Africam, vſque ad aſſumptionem ad preſbyteratum incliſiue lex dicit, quibus ſi fides adhibenda eſt, manifeſte falſitatis reuincuntur, que ſupradicti autores quicunq; illi ſint, tradunt de monaſterio, & cohabitacione Auguſtini, vel in nemore, vel in ſolitudine Ciuitatis Hipponenſis, vel in eremo agri Tagaſtenſis cum Eremitis, primum eſt, Beatum Auguſtinum ex Italia redeuntem ad propriam domum, & agros iuſſe, ſecundum eundem Auguſt. In agris proprijs ferme triennio conſtitutum eum ſocijs, & amicis vixiſſe. tertium quod quo tempore vivebat cum ſocijs, & amicis in agris proprijs, venit ad Ciuitatem Hipponenſem, propter lucrandum Ciuem illum Hipponenſem, qui erat agens in rebus. quartum, quod dum Hippone Regio illam ob cauſam moraretur, & quadam die B. Valerio Episcopo de preſbytero Ciuitatis ordinando plebem Dei alloquenti, præſente in populo adlaret, repente, & inopinato apprehenſus fuit à populo, & præſentatus Episcopo, ab illo quanquam inuitus, & reluctans preſbyter eſt ordinatus. quintum, quod illo tempore B. Auguſtinus erat adhuc laicus. ſextum, quod adhuc tenebat agros proprios, ait enim textus, ad propriam domum, & agros proprios remeauit, ad quos veniens, & in quibus triennio ferme conſtitutus.

III. **E**X his conuincitur primo, falſum eſſe, quod aiunt ſigibertus, autor ſermonum ad Eremitas, D. Antoninus, ſiue frater Iordanus de Saxonia, Volaterranus, & alij, B. Auguſtinum ante preſbyteratū extruxiſſe Monasterium in ſolitudine, ſiue in eremo, ſiue in nemore Comitatus Hip-

ponenſis, illic Eremitas congregaſſe, & cum illis triennio vixiſſe, & multo magis falſum eſſe, quod de alio monaſterio in cauernis petrarum à B. Auguſtino ædificato fingit Sigibertus. Quomodo enim hæc vera eſſe poſſunt, ſi verum eſt, quod Poſſidius ait, illum toto triennio vſque ad tempus ſui preſbyteratus in agris proprijs cum ſuis amicis, & ſocijs vixiſſe? proſecto cum inter hæc duo non poſſit dari medium, aut negandus eſt Poſſidius, qui rerum à ſe narratarū teſtis auritus, & oculatus eſt: aut negandi Sigibertus, & qui illum in hoc ſequuntur: at teſtimonium Poſſidij à nullo ſapiente reiſci poteſt, ergo reiſcienda omnia, que de Monasterio ab Auguſtino in Eremo extructo, & de Eremitis ibidem congregatis ab iſtis autoribus gratis, & ſine cauſa ſinguntur.

IV. **S**ecundo conuincitur, etiam falſum eſſe, quod Cornelius Lancillottus, & quidam alij ſcribunt B. Auguſtinum ſtatim, ut ad propriam domum redijt, quod reliquum erat ſui patrimonij, vendidiſſe & partem pauperibus diſtribuiſſe, & ex parte alia tugurium ſibi, & ſuis Eremitis in eremo extruxiſſe: nam Poſſidius aliter dicit, ſcilicet illum ad agros proprios rediſſe, & in illis conſtitutum triennio vixiſſe. ſi vixit in agris proprijs vſque ad preſbyteratum: ergo non illos ſtatim vendidit, non in tugurio in Eremo extructo moratus eſt toto illo triennio.

Tertio conuincitur, B. Auguſtinum vſque ad ſuum preſbyteratum, licet vitam religioſam in votis habuiſſet, & omnes mundi curas à ſe ipſo iam ablegaſſet, non tamen verè regularẽ alicuius ordinis fuiſſe: ſed laicum, & cum laicis vixiſſe, & propriam domum, & proprios agros vſque in illam diem tenuiſſe. Quare quod de ſe ipſo fatetur iſe Auguſtinus in ſerm. 1. de communi vita clericorum: *ut quomodo ego tenuem pauperitatem meam vendidi, & pauperibus erogavi, ſic facerent & illi, qui mecum eſſe voluiſſent, ut de communi viveremus.* non antea accidit, quam B. Pater ad Preſbyteratum euectus, monaſterium in horto Valerij ad hoc ſibi donato inſtituere ceppiſſet. & hæc omnia patent ex verbis Poſſidij. Nunc aliud teſtimonium ad eandem veritatem comprobendam, ex ipſomet Auguſtino proferamus.

CAPVT NONVM.

Aſſertio Capitis præcedentis teſtimonio B. Auguſtini confirmatur.

Non minori euidẽtia, & certitudine confirmari poteſt eadem veritas teſtimonio ipſius Sanctiſſimi Patris, qui de ſe ipſo verba faciens in primo ſermone de communi vita Clericorum, ita ſcribit: *ego, quem Deo proprio videtur Episcopum ve-*

IV

I

174

strum nouerunt, & quarebam, vbi conuerterem in Monasterium, & viverem cum fratribus meis. Spem quippe omnem seculi reliqueram, & quod esse potui, esse nolui: nec tamen quæsiui esse, quod sum. Elegi in domo Dei mei abiecius esse, magis quam habitare in tabernaculo peccatorum. Ab eu, qui diligenti seculum, segregauit me: sed tu qui præsumis populis, non me cognouisti: nec in conuincio Domini mei superiorem locum elegi, sed inferiorem. Et abieci eum; & placuit illi dicere mihi, ascende ius sum, vsq; adeo autem timebam Episcopatum, vt quoniam capereat esse absenti iam momenti inter Dei seruos fama mea, in quo loco sciebam esse Episcopum, non illud acederem. Cauebam hoc, & agebam, quantum poteram, vt in loco humili saluaret, non in alto periret: sed vt dixi, Domino seruis contradiere non debet. Veni ad illam Ciuitatem propter videndum amicum, quem putabam me lucrari posse Deo, vt nobiscum esset in monasterio. Quasi securus perueni, quia locus habebat Episcopum. Apprehensus presbyter factus sum. Et per hunc gradum ad Episcopatum perueni. Non ut in aliquo, non veni ad hanc Ecclesiam, nisi cum in indumentis, quibus illo tempore vestiebar. Et quia hoc disponebam, esse in monasterio cum fratribus, cognito instituto, & voluntate mea, beata memoria senex Valerius dedit mihi horum illam, in quo nunc est monasterium. Capi boni propositi fratres colligere, comparare meos, nihil habentes, sicut nihil habebam, & imitantem me, vt quomodo ego conueni pauperatam meam vendidi, & pauperibus erogauis, sic faceret & illi, qui mecum esse voluissent, vt de communi viveremus. Hæc Augustinus. Circa quæ notanda prius, & corrigenda varietas lectionum, quæ ex quorundam licentia irrepserunt in hoc textu, quæ triplex est, prima circa illa verba, vt nobiscum esset in monasterio. Nam aduersarij contententes, hunc sermonem à B. Augustino habitum ad suos Eremitas, quam etiam ob causam inter sermones ad Eremitas illum numerant loco istius particulæ nobiscum, ponunt, vobiscum, & legunt, vt vobiscum esset in monasterio, verum si sermo ille ad Eremitas in monasterio degentes habitus fuit, vt legendum sit, vobiscum esset in monasterio, non autem, nobiscum. quid sibi volunt verba illa sequentia inferius in eodem sermone: Videbo quid sit iure, siue Deus voluerit, cum paucis fratribus fidelibus honorati Deo propositio de numero vestra, id est, de plebe vestra. non ergo ille sermo habitus est in monasterio, neque ad Eremitas, sed in Ecclesia, & ad plebem. vnde non potest recte legi, vt esset vobiscum in monasterio cum fratribus, sed legendum, vt esset nobiscum. Secunda varietas est circa illa verba. Et quia hoc disponebam, esse in monasterio cum fratribus. Quæ lectio est antiquissima, & recentia in Concilio Aquilegensi: & nihilominus à recentioribus mutata est, & positum, quia hic disponebam esse in monasterio cum fratribus, & positum aduerbium loci pro pronomine demonstratiuo. Tertia circa illa verba, nec veni ad hanc Ecclesiam, nisi cum in indumentis, quibus illo tempore vestiebar: nam loco harum dictionum in indumentis à nonnullis posita sunt ista, his indumentis, ad suadendum, quod B. Augusti-

nus in Episcopatu teneret illam et indumenta, que secum tulerat, quando à populo apprehensus, presbyter est ordinatus, quasi eadem essent indumenta hominis adhuc laici, & Episcopi in Ecclesia conciones ad populos habentis: vel quasi illa vestimenta, quæ Augustinus laicus ante presbyteratum ferebat, nec dum veterauissent, & illi adhuc vsui fuissent, quando iam senex illum sermonem ad plebem Hipponensem habebat: illum enim tunc temporis senem extitisse, habes euidenter ex alio sermone qui incipit: Charitatis vestra. ab eodem Augustino eadem de causa, ad eandem plebem Hipponensem post paucos dies habito, in quo senem se, & canitie pertusum tollatur dicens: Fatebr enim vobis, de preclara veste erubescio. quia non decet hanc professionem, hanc aduocationem, has membra, hos saui.

Hæc autem Augustini verba ostendunt, illum ante presbyteratum, etiam animo si. tuisset vitam regularem in monasterio cum fratribus ducere, quod non negamus, nec ab aliquo negari potest, nihilominus rem tantam nonnulli post presbyteratum opere perfecisse. quod triplici ratione licet probatur. Primo ex illis verbis: Et quia hoc disponebam, esse in monasterio. qui enim aliquid facere disponit, nondum illud opere compleuit, & qui opus absoluit, de illo faciendo non amplius cogitat: habitibus enim presentibus cessat omnis motus, & transmutatio, vt in 1. de Generatione tex. 55. Aristoteles docet: & qui intelligit, quid sit dispositio, vel disponere aliquid facere, simul intelligit, quod nondum id fecit. Si ergo Augustinus ante presbyteratum disponebat hoc, quod est esse in monasterio cum fratribus, nondum cum illis fuerat in monasterio. & licet alij aliter istum textum legant, scilicet: Et quia hic disponebam esse in monasterio cum fratribus. tamen nihil refert, & idem omnino sensus resultat, & eadem v. s. rationis, quod qui disponit aliquid facere, illud nondum fecerit: nisi quod prima lectio vim huius rationis magis efficaciter exprimere videtur.

Secundo. Idem probatur ex alijs verbis, quæ immediate subiungit. Cognito instituto, & voluntate mea, B. memoria senex Valerius dedit mihi horum illam, in quo nunc est monasterium. hæc verba indicant, B. Valerium, quando B. Augustinum presbyterum ordinauit, aliquid nuper cognouisse, quod antea non nouerat, scilicet propositum, & voluntatem Augustini fuisse, viuere cum fratribus in monasterio. Hinc deducitur B. Augustinum ante presbyteratum nondum cum fratribus in monasterio vixisse, neque cum cuculla, vel habitu monastico ad ciuitatem Hipponensem accessisse, neque cum tali habitu à populo apprehensum, & B. Valerio oblatum, vt quidam sine fundamento, & probabilitate affirmant. nam si id antea egisset, vel cum habitu monastico, vel regulari ad Ciuitatem accessisset, & B. Valerio oblatum fuisset, satis ex illo cognouisset B. Valerius, illius institutum, & voluntatem fuisse, viuere in monasterio cum fratribus,

nisi

nisi cœcus esset, vel illum apostatum didisset.

Tertio. Idem probatur ex verbis Capi boni propositi fratres colligere, conuil habentes, sicut ego nihil habebam, & Situnc cepit Augustinus fratres colligere cum viderent in monasterio, nihil habitum imitantes: non ergo ante illud tunc in monasterio cum fratribus, nec illud in monasterio collegerat: nam qui aliquod opus antea illud opus nondum egerat, Alioquin mentitus est Augustinus in propositi fratres colligere. Et. si ante fratres in monasterio collegerat, vel cum illis vixerat, vt præfati Autores

II. V. In huius argumenti confirmandus cap. 5. scribit: Facto ergo presbyterium intra Ecclesiam mox instituit, & conuenerit capis, secundum modum, & regulam apostolicam constitutam. Si enim antea in vixerat, sub qua obsecro regula? vixit illud in monasterio sub nulla regula: quæ fides Sapientum minime sibi ceptentem Monachum non faciat habitum monasterium, sed regularis professio, vt in bio, & colligitur ex cap. Porrectum ex libris: Regularis autem professio id est professio regulæ, vt D. Tho. 2. 2. q. 1. terpretatur: Dicent, sub regula ab ipsa. Sed præterquam quod ab omnibus ter asseritur, B. Augustinum vnicam tantam scripturam, quam D. Thomas ad regulæ Apostolicæ conuadramat ferre Regulæ ab Ecclesia Catholica probatam: cuiusque conditæ fuerint, eatenus profectis, & legitimis sunt habitæ, quatenus ex ipsa iam regula Apostolica, & in illa ter, vel salte virtualiter contentæ. Si enim ordinis regularium ex primæ origine commune Christianorum, quæ Ecclesia temporibus Apostolorum, quæ trice nata sunt, quemadmodum L. y. Apostolorum cap. 4. notauit: omnes nasteriorum, ex regula illa Apostolica Actis exarata ortum habuerunt, & ad typum exemplatæ. Quod non solum Clericorum, verum etiam Monachorum esse, verba illa Sanctissimi Pontificis huius nominis Primi ostendunt, in cap. ex autoritate 16. q. 1. relati. Sacerdos apostolorum figuram tenentibus lib. 2. c. 1. B. Augustinus ante presbyteratum in monasterio vitam monasticam, aut eremiticam vixisset, secundum regulam Apostolicam ante illud tempus p. vixisset. Mentitus igitur fuisset Possidius illum factum presbyterum mox fecit, & Regulam sub Sanctis Apostolis institutam accepisset non mentitus Possidius,

nisi cœcus esset, vel illum apostatam futurum credidisset.

Tertio. Idem probatur ex verbis sequentibus: *Capi boni propositi fratres colligere, comparare mos, nihil habentes, sicut ego nihil habebam, & imitantes me.* Situnc cepit Augustinus fratres colligere, qui secum viverent in monasterio, nihil habentes, & illum imitantes: non ergo ante illud tempus fuerat in monasterio cum fratribus, nec illos in monasterio collegerat: nam qui aliquid opus nunc incipit, antea illud opus nondum egerat, nec inceperat. Alioquin mentitus est Augustinus dicens: *capi boni propositi fratres colligere* &c. si ante illud tempus fratres in monasterio collegerat, vel in monasterio cum illis vixerat, ut præfati Auctores dixerunt.

II. **V**Im huius argumenti confirmant, quæ Possidius cap. 5. scribit: *Factus ergo presbyter, monasterium intra Ecclesiam mox instituit, & cum Dei servu vivere cepit, secundum modum, & regulam sub Sancto Apostolo constitutam.* Si enim antea in monasterio vixerat, sub quo obsecro regula vixisse namque illum in monasterio sub nulla regula, assertio est, quæ fidem Sapientum minime sibi conciliare poterit. Monachum non faciat habitus, neq; monasterium, sed regularis professio, vel est in proterbio, & colligitur ex cap. Porrectum extra de Regularibus: Regularis autem professio idem est, atque professio regule, vt D. Tho. 2. 2. q. 186. art. 9. interpretatur. Dicitur, sub regula ab ipso met condita. Sed præterquam quod ab omnibus communiter assentitur, B. Augustinum vicem tantum regulam scripsisse, quam D. Thomas ad normam regulæ Apostolicæ conquadratam scribit, omnes Regule ab Ecclesia Catholica probatæ, à quibuscumque conditæ fuerint, eatenus pro veris probatis, & legitimis sunt habitus, quatenus deditæ sunt: ea ipsam regulam Apostolicam, & in illa vel formaliter, vel salte virtualiter contenta. Sicut enim omnes ordines regularium ex primo illo instituto vitæ communis Christianorum, qui fuerunt in Ecclesia temporibus Apostolorum, veluti ex matrice nate sunt, quemadmodum Lyranus in Actis Apostolorum cap. 4. notauit: ita omnes regule monasteriorum, ex regula illa Apostolica in eisdem Actis exarata ortum habuerunt, & ad illius archetypum exemplatæ. Quod non solum de regulis Clericorum, verum etiam Monachorum verissimum esse, verba illa Sanctissimi Pontificis Gregorij huius nominis Primi ostendunt, à Gratiano in cap. ex autoritate 16. q. 1. relati. *Sacerdotibus Monachis apostolorum figuram tenentibus licet predicare* &c. hinc si B. Augustinus ante presbyteratum in monasterio vitam monasticam, aut eremiticam duxisset, secundum regulam Apostolicam, & sub regula Apostolica ante illud tempus proculdubio vixisset. Mentitus igitur fuisse Possidius scribens, illum factum presbyterum mox secundum modum, & Regulam sub Sanctis Apostolis institutam vivere cepisset: non mentitus Possidius, ergo falsum

est, illum ante presbyteratum monasticam vitam in monasterio duxisse.

III. **N**on melatent, quæ Coriolanus in t. p. defensorij cap. 5. ad sextum argumentum ad vim huius rationis, & totius discursus præsentis capituli enervandam, multis conuictorum paregisis exornata multipliciter effundit, dicens, constare ex ipsidemmet locis B. Augustini, & Possidij, ipsum Augustinum monasterium habuisse, & cum fratribus suis in monasterio secundum regulam Apostolicam vixisse, priusquam presbyter fieret: Sed Fridericarios ad hanc veritatem tegendam ipsorum Doctorem verba ad illorum sensum detrunata protulisse, præsertim textum illum Possidij cap. 5. Integer enim textus illius capituli ita se habet: *Factus ergo presbyter monasterium intra Ecclesiam mox instituit, & cum Dei seruo vivere cepit secundum modum, & regulam sub Sanctis Apostolis constitutam, maxime ut nemo quidquam proprium in illa societate haberet, sed eum essent omnia communia, & distribueretur unicuique prout cuique opus erat, quod iam ipse prior fecerat, dum de transmarinis ad suam remeasset.* Ecce ex his vltimis Possidij verbis Augustinus illam vitam, quam cepit in monasterio factus presbyter, ante presbyteratum tenuerat, dum de transmarinis ad propria remeasset. Hoc testimonium Ioan. Marquez cap. 8. §. 6. adeo exaggerat, & magni facit, vt dicat, extra omnem dubitationem positum esse, quod B. Augustinus antequam in Africam remearet, vitam religiosam duxerit in communitate formata.

Verum vt interim indulgeam hominitrato cœuitia, qua in Canonicos Lateranens. fundit, ac etiã Ioanni Marquez nimiam facilitatem in credendo, quæ optabat, hæc verba non eas habent vires, ob quas constanter adeo asserendū sit, extra omnem dubitationem positum esse, quod B. August. priusquam ex Italia ad Africam remeasset, vitam regularem duxerit in communitate formata. primo quia ex istis verbis: *Quod iam ipse prior fecerat, dum de transmarinis ad suam remeasset.* nisi meus Priscianus me fallit, non colligitur, illum communem vitam cum socijs duxisse, antequam ex Italia in Africam remearet, sed solum postquam ad Africam peruenit. Secundo quia hoc pronomen relatiuū: *Quod ipse prior fecerat.* non refert omnia verba præcedentia, nec iungendum est cum illis verbis: *Monasterium intra Ecclesiam mox instituit, & cepit vivere secundum regulam sub Sanctis Apostolis constitutam.* sed cum clausula sequenti. Maxime vt nemo quidquam proprium in illa societate haberet: sed essent illi omnia communia, & distribueretur unicuique, prout cuique opus erat. Sequitur enim statim: *Quod iam ipse prior fecerat* &c. & hunc esse verum, & germanum sensum istorum verborum, præter quod verba ipsa præfeterunt; Ostendo ex Cardinali Bellarm. de Scripitoribus Ecclesiasticis in Augustino in censura sermone ad Eremitas ita scribente: *Sermones ad fratres in Eremitis videntur magna ex parte confecti, dicit enim auctor illorum sermonum, Augustinum*

degitte in solitudine cum Monachis, ubi, ad eos sermones istos habuisse: At constat ex Possidii vita S. Augustini, Augustinum post baptismum Mediolani susceptum redisse in patriam ad propriam domum, & agras, ubi, tres annos cum paucis amicis suis in commune vixisse: deinde saltem presbyterum Hipponensem, monasterium habuisse intra ipsam Ecclesiam, ubi, cum nonnullis vitam Apostolicam duxisset. Hæc tantus vir, quem non est dubium, aut partium studio addictum taha scripsisse, aut Possidij verba minimè intellexisse.

IV. **S**ecundo dico, ex postremis illis verbis, quod Nam ipse prior fecerat, dum de transmarinis ad propriam remisset, non solum Augustini Monachismum, sed ne Christianismum quidem nobis sufficienter constare, nisi aliunde ille probaretur, nam ex eiusmodi verbis nil amplius nobis cõstat, quam quod post reditum ad Patriam, communem vitam duxerit cum socijs & amicis: at dico, & iterum repeto, ex vita cõmuni ipsius Augustini baptismum non sufficienter probari, nisi ex alio capite illum probare possemus. Quod ut certo certius probemus, & errorum nebulas, quæ nonnullorum oculos obfundunt, de medio tollamus, vnum maximi ponderis notandum est, quod colligitur ex eodem Augustino lib. 6. Confess. cap. 14. videlicet Sanctissimum illum virum communem, & socialem vitam multorum amicorum, quibus essent omnia communia: semper ad eum dilexisse, ac in votis habuisse, ut non solum postquam factus est presbyter, sed etiam ante baptismum, & cum libidinibus, & peccati seruis nihil de baptismo cogitaret, eiusmodi vitæ genus cum multis amicis suis numero ferme duodecim Mediolani degentibus condixisset: illud quæ oportere perficerent, nisi muliercula, quas eorum nonnulli habebant cum animi ingenti merore illos à proposito disturbauissent. Quæ omnia ab ipsomet loco præcitato scripta sic accipit: *Multis amicis agerantur animo & colloquenter, & desiderantes turbulenter ac humana vita molestia, per se tam firmaverunt, remoti à turbi otiose vivere, id optum sic moliri, ut si quæ habere possemus, conferremus in medium, vnam rem familiarem conflaremus ex omnibus, & per amicitia sinceritate non esset aliud huius, aliud illius, sed quod ex cunctis fieret vnum, & vniuersum singulorum esset, & omnia omnium, paulo inferius de Romaniano sibi amicissimo verba faciens, qui eadem vitæ sociali maxime instabat. Sed (inquit) postquam corpus cogitaret, verum hoc muliercula finerent, quæ & alij nostrorum iam habebant, & nos habere volebamus, totum illud placuit, quod bene firmaverunt, & diluit in manibus, atque, consensum est: inde ad suspiria, & gemitus conuertebatur. vides hinc, quam Augustino ante presbyteratum acta ad vitam Eremiticam, & cucullam monasticam probandam afferatur, quod ne dum ad illius Christianismum demonstrandum sufficeret, nisi aliunde illum probaremus. Non detrecto itaque, B. Augustinum ante presbyteratum cum socijs, & amicis communem vitam apud agros pro-*

prios, imò verò ante suum reditum in Africam egisse, id namque præter verba Possidij superius posita, indicat ipse Augustinus nono Confess. cap. 8. sic dicens. *Simul trames finem habuit: domus Placiti sancto, quærebamus quosdam locos nos vestros habere seruietes tibi, pariter remebamus ad Africam. Non etiam negauerim, illum post susceptum baptismum altiori consilio, & sancti Spiritus impulsu ad illam communem vitam summopere in Actis Apostolicis commendatam, & ad contemptum bonorum temporalium excitatum: sed hoc solum contendendo, ex illa communi vita, quam apud agros proprios cum amicis ante presbyteratum duxerat, ostendi sufficienter non posse, illum per id temporis monasterium aliquod instituisse, vel in monasterio vitam regularem in comunione formata duxisse. Nam præter communem vitam, quæ, ut dixi, etiam in non baptizatis esse potest, alia multa ad Ordinem regularem instituentium, & ad Monasterium fundandū, & ad vitam regularem formandam requiruntur, nimirum certus habitus, & regulæ professio cum votorum emissionem, de quibus habes apud Dionysium cap. 6. Ecclesiasticæ Hierarchie, quæ omnia communi illi vitæ ab Augustino ante presbyteratum institutæ decantant. Et præter illa decantant etiam auctoritas fundandi Monasterium, quæ penes Episcopos, aut saltem Sacerdotes, & Parochos, non autem penes laicos manebat, ex Concilio quarto Carthaginensi tempore ipsius Augustini celebrato, ex Chalcedonensi, & alijs relatis in cap. quidam Monachorum 18. q. 2. ex quibus habes, circa tempora Augustini consuetudinem generalem totius Ecclesiæ fuisse, ut Monachi sine conscientia suorum Episcoporum Monasteria, vel cellas extruere non possent.*

Denique si Beatus Augustinus statim reuerfus in Africam Monasterium fundauit, & Ordinem instituit, & illum profectus fuit, quæ de illo ordine, an fuerit ordo antiquus ab alio institutus, vel ab ipsomet Augustino excogitatus. Quod fuerit ordo ab alijs prius institutus nullus affirmat; quod vero fuerit ordo primitus ab ipso excogitatus, omni specie probabilitatis carebit, si Basilium, Pacomium, Benedictum, Norbertum, Dominicum, & vtrumque Franciscum, & alios intueamur, quotquot Regularium Ordinum Fundatores fuerunt, cum neminem viderimus, nisi post exploratam per multos annos regularem disciplinam, quam ceteris imponere volebant, religiosos congregare, & illis viuendi regulas tradere voluisse. Sed reliquum est, iam ut contrariæ assertionis fundamenta perpendamus.

CAPVT

Argumenta, quibus non videntur B. Augustinum ante presbyteratum, Eremiticam vitam, & cucullam monasticam fuisse, perpetuè & soluuntur.

Via teste Philostorgio libro de Anima, & obliqui Iudæi est in præcedentibus datus, cum diximus Augustinum antequam non monachum inter laicos vixisset, ponere debemus nonnullorum rationes, quibus nostræ assertionis veritati nebulas obfundere pro vult. Primum illorum argumentum testimonio B. Ambrosij in sermone de conuersione & baptismo, iunctis epistolis Valerij Hipponensis ad Augustinum ad Macdonium, nec non etiam sermone Augustini ad Eremitas, ex quibus videntur haberi, B. Augustinum statim, ab Ambrosio, vel Simpliciano conditum, & zona pellicea præcinctum vitam suscepisse: ita recentiores, plerique dicunt, præsertim Frater Iordanus Bartholomeus Vrbinus, Petrus de Nacifcus Petarcha, Truxillo, Volaterranus, & nonnulli alij. Sed maxime D. Antonius partis Summæ historialis.

Hæc argumenta, ut plene satisfacere primis dicendum mihi occurrit, si hæc Augustini cuculla, & vita eremitica ex probabilibus aliquo modo videri possent maxime suspectam reddi, quod ad illud idam necesse fuerit mediocritas tam manifeste etiam figurare, ut Baronij verbis utitur, qualia sunt figmenta sermonum mine Ambrosij de Augustini conuersione, & B. Augustini ad Eremitas, & sub nomine Valerij Hipponensis, & alia, de quibus inferius distinctè agendum ostendemus, illa non esse ab Autorum quorum nomina præferunt, sed ab aliorum posthoribus pro illorum commodo contentio nomine Ambrosij, Augustini in plebibus peruulgata. Quorum si auctores recentiores, non separantes precipue & amarum pro dulci degustantes, dixerint Augustinum cucullatum, vel Eremitam, & autoritas magnificari non debet, partes formales in eadem causa se ipsorum, quales fuerunt Frater Iordanus & Bartholomeus Vrbinus, Coriolanus

Lib. I.